Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2015–2016

34 300 X Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2016

Nr. 78 **BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 februari 2016

Inleiding

In mijn brief van 14 oktober 2015 (Kamerstuk 34 300 X, nr. 12) heb ik uw Kamer geïnformeerd over de evaluatie van het beleid omtrent de Verklaring van Geen Bezwaar (VGB) en de daaruit voortvloeiende aanpassingen in het beleid. Ik heb toegezegd uw Kamer over de voortgang te informeren voor 1 februari 2016. In het wetgevingsoverleg over personeel van 2 november 2015 heb ik ook toegezegd de handleiding voor commandanten nader toe te lichten. Op beide onderwerpen ga ik in deze brief in. Aan de orde komt voorts de totstandkoming van de gemeenschappelijke eenheid die belast wordt met de uitvoering van veiligheidsonderzoeken.

Voortgang herintroductie VMN-C

Na de herintroductie van het veiligheidsmachtigingsniveau C (VMN-C) voor militaire functies is de herbeoordeling van alle vertrouwensfuncties door de defensieonderdelen in gang gezet. Voor VMN-C is niet langer vereist dat van de partner en de medebewoners de politieke en justitiële gegevens over ten minste vijf jaar voorafgaand aan het veiligheidsonderzoek inzichtelijk zijn. Tot dusver werd een aantal VGB-en wegens het ontbreken daarvan geweigerd of ingetrokken, waarna in veel gevallen ontslag volgde. Met de herinvoering van VMN-C wordt ontslag wegens onvoldoende gegevens over de partner zoveel mogelijk vermeden. Tot nu toe zijn voldoende functies op VMN-C vastgesteld om medewerkers te kunnen plaatsen die anders onder de maatwerkregeling zouden vallen. Daarmee is, zoals verwacht, de maatwerkregeling die tot 1 februari 2016 geldt, overbodig geworden.

kst-34300-X-78
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2016

Voortgang uitwerking aanbevelingen en andere maatregelen

De AIVD en de MIVD zijn beide belast met de uitvoering van de Wet veiligheidsonderzoeken. In navolging van het advies van de commissie-Dessens (Kamerstuk 33 820, nr. 1) ontwikkelen de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en ik een gemeenschappelijke organisatie-eenheid voor de uitvoering van veiligheidsonderzoeken. Het streven is om op 1 juli 2017 van start te gaan met deze eenheid. Dit heeft invloed op de verdere aanpassingen van het VGB-beleid van Defensie. Zo maakt deze uniformering van de veiligheidsonderzoeken de afzonderlijke herziening van de Beleidsregel veiligheidsonderzoeken Defensie[1], zoals aangekondigd in mijn brief van 14 oktober jl., overbodig. Bij de uniformering zal namelijk ook aandacht worden besteed aan specifieke aandachtspunten van Defensie.

Inmiddels zijn indicatoren ontwikkeld die het duidelijker maken wanneer financiële schulden tot financiële kwetsbaarheid leiden en daarmee tot negatieve gevolgen voor de VGB. Na afstemming met BZK zullen deze indicatoren onder het defensiepersoneel worden bekend gemaakt. In gevallen dat op basis van die indicatoren plaatsing op een functie met een VMN-A of VMN-B (tijdelijk) onwenselijk is, kunnen betrokken medewerkers mogelijk wel op een functie met een VMN-C worden geplaatst.

Met BZK wordt ook overlegd over de wijze waarop de rol van de commandant (in de zin van het bevoegde gezag) bij veiligheidsonderzoeken en aanverwante processen beter tot zijn recht kan komen. Als bevoegd gezag komt de commandant een aantal werkgeversbevoegdheden toe. Daarnaast rusten op de commandant verschillende verantwoordelijkheden in het kader van beveiliging. Er wordt onder meer een handleiding voor de commandant ontwikkeld die inzichtelijk maakt wat deze rollen inhouden en welke informatie relevant is voor de besluitvorming over de VGB. Ook wordt bezien hoe de commandant beter kan worden geïnformeerd over de redenen van de voorgenomen intrekking van de VGB, zonder dat in strijd wordt gehandeld met privacy- en andere wetgeving over gegevensverstrekking. Aanverwante rechtspositionele processen waarvoor commandanten verantwoordelijk zijn, zoals schorsing, ontslag en ontheffing uit de functie, worden eveneens tegen het licht worden gehouden. Deze zullen ook worden opgenomen in de handleiding.

Ten slotte

Met de vaststelling van een voldoende aantal militaire functies op VMN-C is het mogelijk geworden ontslagen wegens het gebrek aan gegevens van de partner zoveel mogelijk te vermijden. Het personeel is al geïnformeerd over deze maatregel en zal ook over nieuwe aanpassingen worden geïnformeerd, evenals de centrales van overheidspersoneel. Met de uniformering van de veiligheidsonderzoeken verwacht ik het VGB-proces verder te verbeteren en meer duidelijkheid te bieden aan het personeel.

De Minister van Defensie,
J.A. Hennis-Plasschaert

[1] Beleidsregel veiligheidsonderzoeken Defensie, van 1-11-2013, Stcrt. 2013, nr. 29945